

דברי הכפר

... יש שאלות שלא נחננו מרגוע לחברים בארץ וגם לנו.
השאלה האחת היא - כיצד קרה הדבר שעם שלם הלך ככה,
פשוט-צוואר, לטבח. השמדלתי בסיפורי להסביר את הדבר
כמיטב יכולתי. אינני יודעת מה המסקנה העולה מדברי.
אך רוצה אני לומר, אם כי אין זה עוזר לנו ואינו
מקל עלינו, שספק רב בעיני, אם עם אחר היה עומד עמי-
דה שונה בתנאים כאלה של בדידות איומה, ונגד מכונה
משוכללת ומסודרת כל-כך של הגרמנים. אנו יודעים איך
הלכו לטבח הפולנים והשבויים הרוסים, ואיך נכנינו
עמים שלמים בפני הנאצים.

השאלה השניה היא - מניין בא הכוח הזה לתנועה החלו-
צית, לתנועת-הנוער, אשר לקחה לידיה, אולי קצת במ-
אחר, בימים הקשים את הגה הנהלת החיים היהודיים.
נדמה לי, שאין צורך לחפש הרבה את התשובה לשאלה
הזאת. אין זה נכון, וגם מכאיב מאוד, כאשר חושבים
שינידתו של הנוער בתוך האסון שהתרגש עלינו היה ענ-
ין של יחידים, של יצחק או צביה או מרדכי או פרומקה
כולנו חיינו וחיים בהכרה, שאין לדעת מה היה עולה
בגורלנו, לולא היינו חברים ב"הנוע", לולא
ספגנו מילדותנו את הערכים אשר אתם נתת לנו.

זהו בעצם סוד כוחה של התנועה: שידעה תמיד לחבוע
מאנשיה. היא רצתה לחנך וחינכה אנשים מהפכנים, שעמדו
ויכלו לעמוד, בתקופות שונות ובתנאים קשים, על קומ-
מיות העם, על קוממיות האדם בישראל ועל קוממיות הא-
דם בכלל. רק בכוח החינוך שקיבלנו יכולנו כך לעבור
את המקופה הזו.

צביה לובטקין

(מתוך "בימי כליון ומרד")

מספר 915

כ"ח בניסן תשמ"ה
19.4.85

כפר הנשיא

עלון פנימי
לא לפרסום

מה נשאר?

בשבוע האחרון יבדנו קשה בקיבוץ.

* בצאן ההמלטות נמשכות, מרוב טלאים כבר לא רואים כבשים, ובנוסף גוזזים. אבל במיבטא צרפתי, עם שני חתיכים, אשפי גזיזה - יבוא מצרפת.

* ובכותנה זורעים, מנביטים, פורסים עובדים מאור ראשון עד אחרון. ובחולה פועלים כבר הקווי-נוע ואפשר לנסוע לראות.

* בערב חברתי חגגנו את הבראתה של אסתר סולומון והתגברותה על פציעתה בתאו-נה. פשוט שדה...

* החלמה מהירה לאדון גילמור שנמצא בחדר-החולים, וגם לישראל הדר ששוכב בבית. הרכה בריאות.

* כדורסל - משחק אחרון בעונה, דרבי נגד עמיעד, הסתיים בניצחון לאחר הארכה. זאת לאחר שהובילו בהפרש של 20 נקודות. איתמר הגיע במיוחד מן המילואים שלו...

* יש סייח חדש למשק הילדים וזה מזכיר שעכשיו עונת הרבייה, האביב, ריח הפרחים המשגע בכל מקום - הימים החמימים, השדות הירוקים, הציפורים, הדבורים -

אז סוף שבוע בהתאם, אה?
שלכם - שלומית ע.ל.

ל י ו ם - ה ו ל ד ת

21.4. איירין שיין

דרור אגמון

שמואל אפשטיין

גרשון מדר

ל י ו ם - נ י ש ו א י ן

21.4. נעמי ובני פורסטר

22.4. נתן אפשטיין

יגאל ניימרק

מזירה גרינברג

23.4. רונה אנגלסברג

24.4. ניקול איסטון

25.4. נטלי שטרובל

ל ה ו ל ד ת ה ב ת - ה נ כ ד ה

למרים ולמישל

לאנט וחיימ'קה מעין

ולכל בני המשפחה

27.4. גבי ג'ליין אנגלסברג

ל ה ו ל ד ת ה נ כ ד

לג'יק קרבוך

בן לברנדה ולניסים

ליל הסדר

אחד

שאלו אותי, איך פעל תכנון מקומות הישיבה בליל הסדר. חשבתי ומצאתי שבאמת כדאי לציין מספר נקודות.

בליל הסדר אני לוקחת בחשבון:

- (1) לפחות 10 אנשים שחייבים לשבת בקצה השולחן.
- (2) המשפחות של חברי התזמורת.
- (3) המשפחות של חברי המקהלה.
- (4) "אב הסדר" בכל שולחן.

כשגמרתי השנה את כל הסידור, ראיתי שהפעם דרושים קרוב ל-80 מקומות פחות מנדור-כלל. כל שנה אני מכינה 700 מקומות (פעם היו 711 - צפוף!). השנה נרשמו 650 וירדו עוד כ-20. לכן ישבתי עוד פעם לתכנון: צריך להיות יותר מקום ואולי אפשר להוציא שולחן? לבסוף הצלחתי והיו רק 15 שולחנות במקום 16. והעיקר - התורנים יכלו ללכת בין השולחנות ולא היו צריכים להעביר את האוכל מחבר לחבר.

בקשר לליל הסדר בכלל - האווירה היתה טובה ונהנינו. היה קל לקרוא את ההגדה החדשה, ובוודאי הרבה כבר אמרו זאת. יש לי כמה הערות (אם לא מדברים על כך עכשיו - זה נשכח עד לרגע האחרון בשנה הבאה):

- (1) לא הכינו מספיק את הריקודים ואת המקהלה.
- (2) כל מי שקורא מההגדה חייב לעבור על החומר (בצורה מסודרת) לפני הסדר.
- (3) שיר כמו חד-גדיא - אחרי שהילדים שרו אותו - ישיר אותו כל הקהל פעם אחת.
- (4) צריך לחלק שירונים בהתחלת הערב ולהתחיל לשיר מיד אחרי גמר הסדר. החברים יעברו באופן ספונטני למרכז חדר-האוכל.

מה יהיה בשנה הבאה?

איפה יהיה ליל הסדר?

מהן הצעות החברים?

להשתמע

נטע

נר - זיכרון

ג' באייר - דוד גירנגר

בנינו לבין עצמנו

ערב יום השואה תשמ"ה...

לפני ארבעים שנה נפתחו שערי מחנות ההשמדה זה אחר זה והעולם המתורבת, זה שידע להתעלם, זה ששמע והחריש, זה שכינה - לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה - את מעשי הנאצים במתנגדיהם, צוענים ובעיקר יהודים, כ"עניינם הפנימי של הגרמנים", הביט בשלדיהם לבושי מדי המחנות, שפה ושם עוד נשמו, הביט ולרגע קט התבייש.

עברו ארבעים שנה ושינאת היהודים, שאין לה הסבר ואין בה הגיון, עודנה קיימת. מכחישים את השואה. מתארים את מעשי הזוועה כ"סיפורים שהתעמולה הציונית המציאה כדי לזכות ברחמנות העולם, על-מנת לשתפו בגזילת חבל ארץ נידח מן הפלסטינאים".

ואני, היושב כאן ביושב שעזרתי להקים, במדינה שהיא שלי ושאין לי אחרת מלבדה, יודע שכאן גם עתידי וגורלי. עתידה וגורלה של מדינה זאת קשורים הם לעם היהודי באשר הוא.

אני קשור ללוח העברי, שהוא מכוון את מועדיו וחגיו של כל יהודי, הרואה בעצמו כזה. ואין זה משנה שאני וכמותי נמצאים בריב עם חלק מאותם היהודים החיים גם כאן וגם בגלות. ואין זה משנה שבתוך האומה הזאת מצויים מטורפים קיצוניים, ההולכים שולל אחרי חזון אחרית הימים או סירוב לקבל את המציאות של מדינה יהודית חילונית בעיקר. הם ואני שייכים, ברצון או בלא רצון, לקטיגוריה של הבריות, שהגרמנים, אוהבי המוסיקה היפה, שוחרי התרבות הארית, קיעקעו כבשרם מספר סידורי וכינו אותם "יצורים תת-אנושיים".

אתמול הודיע מנהיג הדרוזים בהר הלבנון, ואליד ג'ונבלאט, שהדרוזים ייל-חמו ביהודים עד שיגרשו אותם מן הארץ, כמו שקרה לצלבנים, אפילו אם זה יוביל למלחמת עולם שלישית. צר לי שיש כאלה. צר לי שגם בצד השני יש מטורפים, שדרכם רק באלימות. ספק אם מה שאני כותב כאן יגיע לעיניו של ג'ונבלאט, אבל חייב אני, בחשבון-הנפש שלי כרגע, ארבעים שנה אחרי שחולס ראה והבין, לומר: אני כאן וכאן אני נשאר, לא מתוך רהב או גבורה אלא מפני שאין לי מקום אחר.

...ולפני יום הזיכרון ויום העצמאות תשמ"ה

אין כמעט בלוח העברי חגים שבהם יש שמחה בלי יגון. המאורעות הם כה צמו-דים זה לזה במסכת השנתית עד שהם מצטרפים לתמונה מורכבת אחת. יש בנים וחברים שבשכילם יום העצמאות כולו עצב. הם לא יכולים להינתק מן הזיכרון של חברים לכיתה, ליחידה, לחבורה עליזה שהיתה, של אבות ובנים שהיו ונפלו. הם אינם יכולים להינתק מן המחשבה, שיום אחד, אולי גם הם ייזכרו ב"יזכור". רק במקצת מנחמת אותם צהלת הילדים הקטנים, שבשכילם יום העצמאות הוא כולו שמחה.

כאלה הם חיינו של יהודי ישראלי בקרב סוף המאה העשרים: מלווים אותו בכל מקום אלה שנספו בשואה, פני הילד מן הגטו, המבוהל, שמרים ידיו בתחינה אילמת לרחמים, נראות באפילת הלילות. פניהם של אלה שנפלו בשיירות, במרדפים, בקרבות, במארבים מסתכלות בו לא רק ביום הזיכרון.

א ר י ק

סדר יום העצמאות

בכוונת המארגנים להוציא דף מידע מפורט
לקראת יום העצמאות הקרב ובא, אבל להלן
כמה פרטים:

יום ד' 24.4. בשעה 20.00 אחרי סיום יום הזיכרון לחללי צה"ל נתכנס
בחדר-האוכל לסעודה חגיגית, שלפניה טקס מלווה
בשירים.
בשעה 21.00 ריקודים לכל הגילים על מגרש החנייה ובמת בידור
בשעה 22.30 במועדון נשיר ונשתה ואולי נמשיך בכיבודים

יום ה' 24.4. בשעה 12.00-10.00 למרות שאין השנה לונה-פארק, דואג צוות מסור
לבידור ולשעשוע לילדים. המרכז יהיה בדשא המערבי
של חדר-האוכל.

בשעה 19.00-14.30 יום ספורט למבוגרים פחות ולמבוגרים יותר בכל
המגרשים
בשעה 19.30 (בערך) פיקניק על הדשא בצד המזרחי של חדר-האוכל.

הערה: בשנת צמצומים זו לא יהיו זיקוקין-די-נור והתפריט לפיקניק יחרוג
במקצת מן המקובל. בכל זאת הצוות - מסורים ודואגים כולם - מקווה
ששתתפו וייהנו.

בשם הצוות - ארי

בית-הספר ח'י

חופש פסח חלף עבר לו ועימו החורף והשליש השני של שנת הלימודים. האביב הגיע במלוא חומו והדרו. הכול פורח, הגז בעיצומו, נחשים ויבחושים למיניהם מתעוררים מתרדמתם. עונה מקסימה, אבל קצרצרה, ולפני שנספיק להסתובב יפול עלינו הקיץ. מה מחכה לנו בשליש האחרון?

* שלושה טיולים שנתיים, שלושה חגים ונושא מרכז אחד. הנושא המרכזי, שיתקיים בסוף השנה, יעסוק בירדן ואנו בשלבי תכנון והערכות לקראתו. מי שמוכן לתרום, להציע, לעזור בכל דרך שהיא - יפנה אלי ויבוא על הברכה.

* בחופשת הפסח עברה חצר ביה"ס שיפוץ נוסף. הותקנו ספסלי בטון, פחי-אשפה וברזיה. הוקמה גדר-אבן לאורך המדרכה הראשית, שתפקידה לתחום את משטח המשחקים ולעצור את הסחף. יש בהחלט שיפור במצב. אבל כדי שנתגאה בחצר שלנו ולא נתבייש להביא את אורחינו לאזור, חסר לנו עדיין גינון מסודר, שפריץ על הקירות, מית-קנים, תאורת לילה, ויש עוד מה לעשות. אנחנו תולים הרבה תקוות באיזק, שהחל בתפ-קידו החדש-ישן כחצרן בתי-הילדים.

* נפרדנו מכמה דמויות בבית-הספר וקלטנו חדשות: אתי נפרדה מכיתת "סינני" אחרי קרוב לשלוש שנות הוראה ומבלה את ימיה האחרונים בטרם לידה בבית-התינוקות. את מקומה תפסה מורה שכירה מראש-פינה, שתסיים את הלימודים. שמה אוקי והיא מגיעה אלינו בוקר בוקר במכוניתה וחוזרת בתום הלימודים לביתה. אוקי לימדה כעשר שנים במקומות שונים, מתוכן שנתיים בקיבוץ אפק ומכירה היטב את סדרי הבית הכולל והכיתה המצורפת. דינה הירס עוזבת השבוע את כיתת "חרוב" ומצטרפת לצוות החולה. ג'נט נמנוב, שראתה את מצוקת כוח-האדם בטיפול, הצטרפה לצוות המטפלים ב"חרוב". יענקלה, מאמן הכדורסל, מחליף אותה כמורה להתעמלות. לכולכם אני מאחלת הצלחה.

נ ו ר י ת

בית-ספר לאליזיס ננויים בעמק יזראלי

בכוונתי בימים הקרובים להעלות לפני מוסדות המשק את הצעתי שאנו נפסיק ללמוד בבית-הספר האזורי "עמק החולה" ונצטרף לבית-הספר המקיף בחצור הגלילית. מדובר כאן כמובן על לימודים תיכוניים, אבל עלי להדגיש כבר בהתחלה, שאינני מתנגד כלל שגם כיתות היסוד ילמדו בחוץ, אבל על זה ארחיב את הדיבור יותר מאו-חר. לאור העובדה שהנושא רגיש מאוד ובוודאי ייחשב לאיקונוקלסטי ביותר וכדי להקל על הדיונים - כאשר יתקיימו - אנסה כאן לפרט את המניעים שהביאו אותי להח-לטה מהפכנית זו.

שלושה חברים כתבו בזמן האחרון ב"דברי הכפר". חברה, אם צעירה, נקטה עמדה חיובית להצעתי וגם נזכרה, שהתחלתי לדבר על זה לפני שנים לא מועטות. היא אמרה, בקיצור, שאין שביעות רצון ממה שיש לנו בשטח החינוך העל-יסודי, תנאי חיינו השתנו עם הזמן, ישנה מגמה כללית לאינטגרציה ולכן עלינו לקיים מה שהזמן דורש - ללמוד בחצור ולתת חינוך קיבוצי לילדינו בבית.

ובתגובה למאמרה הופיעו עוד שני מאמרים, אחד של חבר שהוא מורה ב"עמק החולה" והשני של חברה שהיתה עד לפני זמן קצר מורה שם. החברה לא דיברה לעניין - כאילו מורים ומחנכים נפגשים מפעם לפעם לדיון ועיון בשאלות חינוך רק ב"עמק החולה" וזה לא קיים, כנראה, בבתי-ספר אחרים; רק שם מתקיימים טיולים שנתיים; רק שם ישנו "שבוע מרכז", (ואני תמה שבשבוע המרכז השנה בנושא "מעבר לקו הירוק", כאשר הילדים הסתובבו בערים ובהתנחלויות בגדה, לא סודר להם להיפגש עם התושבים הער-בים!); וכאילו קליטת ילדי המושבים בבית-הספר מהווה אינטגרציה; ולמתוח ביקורת על בית-הספר - זה לזרוק בוץ עליו; ומסלול מקצועי טוב ורמה גבוהה של מחשוב ומכשור הופכים בית-ספר לבית-חינוך (אם כך, בית-ספר "אורט" או "עמל" הוא בית חינוך!) אולי ההערה האובייקטיבית ביותר במאמרה היתה "ביקורת בוטה ביותר והכי פחות מבוססת נזרקה מפי אלה, אשר הכי פחות מכירים את בית החינוך". אבל נקודה אחת חשובה ורלבנטית היא כן העלתה וזו עבודת הילדים, אם ילמדו בחצור ועל זה נצטרך כבוא העת, אני מקווה, למצוא פיתרון.

אבל המורה הבין על מה מדובר, הוא תפס את העיקר וזה שאני מעלה משהו שהוא ערך בפני עצמו: "טענות כאלה מחייבות אותנו לשקול הצטרפות למוסדות חינוך בח-צור גם בהיעדר ביקורת שלילית על בית החינוך." הוא הוסיף ואמר שאם כך, אז בכל גיל, כי מה שנכון לחינוך ילדינו בחצור בגיל הנעורים יפה גם לכיתות היסוד. הערה אישית שלי כאן: לא הצעתי להתחיל גם עם כיתות היסוד, כי לא רציתי להיות מהפכני מדי, רציתי שההעברה תתבצע בשלבים! אבל כדי להדגיש נקודה זו של כיתות היסוד, הייתי רוצה לצטט ממאמרו של יעקב שוצברג שהופיע ב"עיונים בחינוך" מספר 34, אוניברסיטת חיפה, בשם "משבר החינוך במאה של הילד":

"משום מה דנים בנפרד בגיל הנעורים, ולא הוקדשה תשומת-לב מספקת לחשי-בות המכרעת שיש לחינוך בגיל הרך ובעיקר לקשר בין 'תוצר' הגיל הרך לבין גיל הנעורים. ילד, אשר שנות חייו הראשונות עברו עליו מתוך פינוק ולא 'נגמל' מעיקרון העונג, תחסר לו המערכת הנפשית, הדרושה להשתלבות ההרמונית בחיי חינוך ולמידה של נעורים. ספק רב אם אפשר לתקן בגיל הנעורים מה שעוות בגיל הרך."

אסתפק כאן בתגובה למאמרו של החבר המורה, כי העיקר הוא חשוב וזה מובן לו, למרות שהוא הגיב כמו שהמורה הגיבה בהערה, שרצוי שהמבקר יהיה מישהו עם קשר כלשהו לבית-הספר. כי קשה לי להאמין שישנם הורים, או הורים של הורים, שאין להם קשר חי עם בית-הספר.

(בית-ספר לאצילים - המשך)

למרות שהצעתי היא "ערך בפני עצמו" ואינה קשורה בזה שבית-הספר האזורי הקיבוצי הוא "מוצלח" או "לא מוצלח". עדיף אולי, לשם הבהרה, לציין מספר היבטים על המצב העכשווי של בית-הספר האזורי שאין, לפי דעתי, לחלוק עליהם. בר-צוני לצטט מספר הערות של מורה בעל 20 שנות ותק בהוראה בבית-ספר אזורי אחר (מתוך המאמר "למאבק על בית-הספר", שדמות, גליון צ"ב):

"א) בעבר בבית-הספר הקיבוצי הושם יותר על הצד הערכי-חינוכי ופחות על הלימוד המקצועי-שכלתני, אך כמובן מבלי לזלזל בו. היום התמונה האידיאלית השתנתה. היום בית-הספר מתעסק בעיקר במקצועות הלמידה.

ב) מבחינה טכנית, קשה לקיים פעולה חברתית משותפת של הילדים.

ג) בגלל בעיות מרחק ותחבורה, קשה לקיים גם פעולה חינוכית מתוכננת.

ד) בתחום החינוך, הסתגלנו כמעט לגמרי לדגם ההתחרותי של הגימנסיה לתעודת בגרות.

ה) ניהול בית-הספר היום הוא כלכלי-תפקודי-ניהולי בעיקר. 'בית-הספר המשותף הוא רכוש בעל משקל כלכלי רב'.

ו) מספר רב של מורים שכירים.

ז) עבודת המורה נהפכת במידה רבה לעבודה ככל עבודה אחרת."

והוא מסיים במאמרו:

"ברור שמזמן איך לנו בית חינוך אלא בית-ספר. במרכז שאיפותינו לא האדם, אלא החומר המקצועי. יותר מאשר צריכים הילדים את בית-הספר, זקוקים לו ההורים כדי להרחיק את הילדים מסמכותם ואחריותם."

ומסקנותיו - כי הוא מעוניין שבית-הספר האזורי ימשיך להתקיים - להעביר חלק חשוב מן האחריות על הנעשה בבית-הספר לידי התלמידים, לגרום לכך שהילדים יהיו גאים בבית-ספרם ותעלה גם המוטיבציה הפנימית; וגם המוטיבציה של המורים, כי אם מסתפקים בביצוע מלאכתם (הקשה מאוד), שום דבר לא יעזור.

ולהפתעתי, המורה הוותיק אינו נוגע בענייני משמעת בבית-הספר, ועל נקודה זו אינני מתאר לעצמי שישנם חילוקי דעות. ואצטט מדברי שמואל גולן, מראשי המייסדים של חינוך השומר הצעיר דווקא!:

"נדמה לפעמים, שההורים שלנו תפסו והבינו יפה רק את החלק הראשון של הסברתנו: אהבה ללא תנאי וקשר רגשי לילדים. הם לא הבינו או שהם מתעלמים מן החלק השני - תביעה מן הילד, תביעה הולכת וגוברת עם גילו והתפתחותו. אני תוהה לפעמים בראותי את ההורים שלנו - מה רבה חרדתם לילד, איך הם חוששים לתבוע ממנו, איך הם נכנעים לרצונו ומפחדים מפנו התנגשות איתו. איך הם מרשים לו הכול, גם כשהם יודעים שאין כל הצדקה לדרישתו. איך הם יודעים להתנגד, לסרב, לקבוע סייג וגבול."

וכאן אני רוצה להגיע לשני העקרונות, שעליהם אני מבסס את הצעתי להחלי את בית-ספרנו, ובהמשך - כי ההגיון המחשבתי דורש את זה - לסגור את בתי-הספר אזוריים בכלל.

א) בתי-ספר פרטיים (בחו"ל קוראים להם "בתי-ספר ציבוריים"):

הכותרת למאמר זה נלקחה ממסה אחת של יורם קניוק, שנכתבה לאחר ביקורו בבית-ספר אזורי בעמק יזרעאל. בעצם אנו מקיימים כאן בתי-ספר פרטיים ("ציבוריים") שלהם לעגנו ומהם סלדנו, כאשר גדלנו והתחנכנו. איכשהו שכחנו את הכול, שכחנו שהסיבה העיקרית להתנגדותנו היתה שבתי-ספר אלה גורמים לפירוד בעם וחלוקת העם למעמדות. ←

כך היה בחו"ל וכך זה כאן בארץ. וכמובן, אין לזלזל במחיר הגבוה של החינוך הזה וכמה אנחנו (כן, הקיבוץ שלנו וכל הקיבוצים) חייבים להוסיף מכספנו אנו מדי שנה, כדי לקיימו. בדיוק אותו מצב קיים בבתי-ספר "ציבוריים" בחו"ל - חי-נוך יקר מאוד, שרק בני עשירים יכולים ליהנות ממנו, אפילו שהתוצאות אינן מצדיקות את השיטה (עם או בלי מגרשי הספורט של איטון!).

אינני רוצה להמשיך בנקודה זו, כי אני משוכנע שהיא מובנת על כל פרטיה לחברים ואגיע לעקרון תשני שהוא ההמשך הטבעי כאן ובלאו הכי החשוב ביותר.

(ב) אינטגרציה:

כאן לא יעזרו כל ויכוח או תיאוריה או הסבר או נסיון לשכנוע, שבתי-ספר אזורים ממלאים תפקיד, חשוב או הכרחי או אפילו רצוי, שמסוגל להבטיח את קיומן והישרדותן של התנועה הקיבוצית או של מדינת ישראל. אינטגרציה היא צו השעה, לה חשיבות עליונה הן למדינה והן לתנועה הקיבוצית, והזמן הגיע - אם לא כבר מאוחר מדי - לחשוב מחדש על שיטות החינוך אצלנו ולהביא בהן לשינוי מהותי ומשמעותי.

דובר לא מעט על החממה, בה ילדינו גרים וגדלים, וחממה קיימת - ולא במעט - גם בזמן שירותם בצה"ל, כאשר בני קיבוץ נוטים לשרת באותן היחידות. בכל תקופת התבגרותם אין להם כל אפשרות או סיבה להצדיק או להסביר את צורת חייהם, את השת-פות הנזרבת שבה, לבני גילם שמחוץ לתנועה הקיבוצית, שניזונים כל חייהם על - אם לא שינאה - אז לפחות קינאה ועל בורות ועל מידע עויין. אתגר חברתי אין ליל-דינו מחוץ לבית. ישנן בוודאי סיבות רבות למצב זה ואולי הסיבה העיקרית לכך היום היא שלשיטת החינוך אצלנו חסרה סמכות. וכאשר אין סמכות, אז מתפתח חינוך מתירני וחינוך מתירני מגדל אדם מפונק ואנוכי, שתמיד מגיע לו, שהחברה חייבת לו ואילו הוא אינו חייב דבר.

אני מקווה שקוראי יסלחו ויאפשרו לי עוד ציטטה אחת מדברי יעקב שורצברג:

"חברה יחסית קטנה, אשר במשך תקופה ארוכה נתקיימה בה רמה אנושית ערכית גבוהה ואילו תוך שנים-שלושה דורות, תקופה שבה הופעלה השפעתו של החינוך האנטי-סמכותי, נתקיים בה תהליך חד-משמעי בכיוון של ירידה מהותית באיכות הערכית. בתנועה הקיבוצית בימינו מתחולל משבר, הקשור בעיקר בחילוף משמ-רות ביולוגי. בדרך הטבע, מסתלק והולך דור הראשונים ואת מקומו יורשים הבנים והנכדים. שלא כדור המייסדים, מסבירים הבנים את היותם חברי קיבוץ בעובדת היולדס בו. אפשר היה לברך על כך, אילו - בנוסף לזה - היתה חברה-תו של הבן בקיבוץ גם תוצאת תודעה רעיונית של ראיית עדיפות עקרונית בעזרת-חיים זו."

ישנם חברים שמותחים ביקורת עלי שאני "מרובע", שאינני מוכן או מסוגל לקבל את המציאות בת-זמננו, שאינני פתוח לשינויים שחלו בחיינו, שינויים שההווה דורש אותם. אבל דווקא כאן, בשינוי בחינוך ילדינו שהוא, לפי דעתי, צריך להיות בראש סולם דאגותינו, דווקא כאן אני מרגיש קיר אטום של התנגדות של חלק מחברי, שמאשימים או-תי באדישות לשינויים, הן חומרים והן ערכיים, שחלו בחברה הקיבוצית בשנים האחרו-נות.

ומעל לכול, אינטגרציה למען המדינה. ישנם יותר מדי "עמים" במדינת ישראל, יותר מדי בדלנות קבוצתית, יותר מדי אינטרסנטיות כיתתית. אם אנחנו לא נהיה גורם פעיל בשבירת המצב הנוכחי, אנו נהיה אחראים להמשך בדלנות זו לחיזוקה. וזה יביא להרס המדינה, כפי שהיינו רוצים לראות אותה, לנו ולילדינו ול דורות הבאים בכלל.

אין ספק שתהיינה בעיות. ישנה בעיה של עבודת ילדינו, כאשר הם ילמדו שבוע מלא בחוץ ואנו חייבים למצוא פיתרון. אבל הם יכירו את עם ישראל מקרוב, עם ישראל על כל גווניו, על כל עדותיו, הם יבינו בעיותיהם של ילדים אחרים ויחסיחם עם הוריהם, ובכלל הם ידעו מה זה להיות אזרח מדינת ישראל ולא של כפר הנשיא בלבד. ואולי בית-הספר בחצור לא יהיה פעם ברמה כפי שאנו שומעים היום, אבל שם חברים שלנו יעבדו כמורים ומחנכים, אני מקווה. ואין ספק שתהיה לנו בעיה נכבדה נוספת שם, כפי שאני רואה את זה, וזו בעיית ה"הישגיות", כי אם "ההישגיות", שתהיה "ההישגיות" מטודרת ומאורגנת ויש לדאוג לכך שלילדינו, שאינם מעוניינים ב"הישגיות" ובתעודת בגרות, תהיה אפשרות, למשל ב"א ובי"ב, ללמוד היסטוריה וספרות בלבד, אם כך רצונם!

בוודאי תהיינה בעיות, ולא רק בבית-הספר. אבל אולי יקרה נס ועוד קיבוץ באזורנו ילבש עוז ויצטרף אלינו ואז נדע שהתחלנו משהו גדול, מעשה מהפכני והתפתחותי, שיביא לשינוי חינוכי לילדינו בפרט ולכל ילדי המדינה בכלל. ולאחר סקירה זו אני פונה למזכירת משק כפר הנשיא, ביתי, בבקשה להביא את הצעתי לדיון בפני מוסדות המשק.

אני מודה לכם על הסבלנות
משה בן-חיים

ועדת ההשתלמויות מדווחת

עד כה הוועדה עסקה בעיקר בבקשות ללימודים ארוכים ומלאים לשנת תשמ"ו המתחילה באוקטובר 1985. רשימת הבקשות מוכנה, קיבלה כבר את אישור ועדת כוח-האדם ומחולקת בימים אלה לתאי החברים, לקראת עיון ואישור באחת האסיפות הקרובות. עכשיו עומדים על הפרק הלימודים החלקיים למיניהם. בקשר לזה ראוי לציין, שכבר לפני שנה התחילה התארגנות של יישובי דרום החולה. אם נצטרף, ייפתח לפנינו מבחר גדול של קורסים וחוגים ברמה גבוהה, ללא צורך בנסיעות ארוכות, מתישות ויקרות, תוך חיסכון ניכר בהוצאות ובימי עבודה. מבחינתנו, הישום מותנה בתוספת כוח לוועדה שלנו, ובעיקר חבר(ה) שירכז את הפרויקט הזה. נקווה שוועדת ההצעות תעלה שם מתאים בקרוב מאוד, אחרת "נחמיץ את הרכבת"!

לידיעתכם:

- (א) מהמכון לפריון העבודה והייצור הגיע מידע על קורסים פונקציונליים רבים, המתקיימים בחיפה בשעות אחה"צ, פעם או פעמיים בשבוע. זהרשמה מיידית והקורסים מתחילים ברובם במאי. לתשומת לב הנהלות המשק והמפעל!
- (ב) מהאוניברסיטה הפתוחה הגיע מידע על הקורסים שיתקיימו בסמסטר סתיו תשמ"ו. זהרשמה תיסגר ביוני 1985.
- (ג) על לוח המודעות של הוועדה (מול הספריה) מתפרסמים באופן שוטף מכתבים ומודעות בנושאי השתלמויות, וכן תלוי תיק ובו פרוספקטים על קורסים שונים. כל המעוניינים באחד הקורסים מתבקשים לפנות אל ארד מחברי הוועדה: יצחק ג. (מרדכי), רחל א., ג'נט נ.

בברכת: אם אין הורה אין קמח!
ועדת ההשתלמויות

השיר הזה הוקרא ע"י מר פרידלנדר בערב החברתי האחרון
והוא אמר: "מילות השיר הזה מאפיינות את גברת סולומון".

INVICTUS

Out of the night that covers me
Black as the pit from pole to pole

I thank whatever gods may be
For my unconquerable soul.

In the fell clutch of circumstance
I have not winced or cried aloud
Under the bludgeonings of chance
My head is bloody but unbowed.

Beyond this place of wrath and tears
Looms but the horrors of the shade,
And yet the menace of the years
Finds, and shall find me, unafraid.

It matters not how strait the gate,
How charged with punishments the scroll,
I am the master of my fate.
I am the captain of my soul.

William Ernest Henley

ה ב ל ת י - מ נ ו צ ח / ו.א. הנלי

מתוך הלילה המכסה אותי
שחור כמיכרה מקוטב אל קוטב,
מודה אני לכל האלים הקיימים
בעד נשמתי הבלתי-מנוצחת.

בסבך הלוכד של התרחשות
לא נרתעתי ולא צעקתי בקול רם.
אף תחת מטר מכות של מקריות
ראשי זב דם אך לא שח.

מעבר למקום זה שכ זעם ודמעות
מתנשאות רק בעיתות השאול
ובכל זאת אימת השנים
מוצאת ועוד תמצאני לא מפחד.

אין זה משנה כמה צר השער
כמה עמוס עונשים כתב-האישום,
אני השולט בגורלי
אני קברניטה של נשמתי.

תרגם: אריק

שים לב!

לחברים שיוצאים לטיול להכונן וייצמן

יוצאים ביום ב' 22.4 בשעה 7.30, אחרי ארוחת בוקר.
ארוחת-צהריים לוקחים במרוכז ונאכל ביחד, אי-שם במכון וייצמן.
יש להביא: פרי ושתייה לארוחת-עשר וכובע.
אם יהיה זמן, בכוונתנו לשהות ביפו העתיקה לשעה קלה - לסיור חופשי בסמיטאותיה.

הזרה משוערת הביתה ב-8.00-7.30. (כדאי לדאוג לארוחת-ערב)

בילוי נעים!

הוועדה לחבר המבוגר

הודעה ממרפאת השיניים

לצערי התרבו בזמן האחרון שוב המקרים, שבהם חברים אינם מופיעים במרפאה לפי הזמנתם. אין יום שחבר או שניים או נערים אינם באים - וללא כל הודעה מראש.

אני חוזרת ומבקשת: הקפידו על זמן ההזמנה, ואם אין באפשרותכם להגיע בזמן שנקבע, הודיעו מיד, ואני יכולה לתת תור לחבר אחר שמחכה לטיפול. אין הצדקה לבזבז זמן יקר - גם שלנו וגם של חברים אחרים הזקוקים לטיפולים.

לכן, עד שיחליטו בוועדת הבריאות אין לנהוג עם חברים שלא מגיעים בזמן או שלא מגיעים בכלל למרפאה, אני מצידית מתחילה לפרסם כל חודש את שמותיהם.

ועכשיו להורים: אם אתם מקבלים פתק עבור ילדכם, כדאי מאוד להזכיר לו לבוא אלינו. לדאבוננו, גם מטפלות רבות נוטות לשכוח, אין טלפונים בבתי-הילדים והילד בעצמו לא תמיד זוכר.

ברצוננו גם להזכיר לתת יום-יום את כדורי הפלואור. יש לזה חשיבות רבה ובהחלט שומר על בריאות השן.

ולבסוף - אשמח מאוד לקבל עיתונים וז'ורנלים לחדר ההמתנה.

בתודה מראש
רית

נכחו: מיכאל ד', יעל ש', גדי ע', הרי ל', יענקל מ', מיכאל כ', ברוך כ', נתן ב', רימונד ג', יאיר ד', אורי א'.

1. דיון בתוצאות התמחירות של כותנה בית (מוזמנים: יופי א', רוי ב')

השוואה בין השנים תשמ"ג - תשמ"ד - ערך כספי בדולרים

שטחי בית		שטחי בית		
תשמ"ד	תשמ"ג	תשמ"ד	תשמ"ג	
1441 ד'	1343 ד'	1460 ד'	775 ד'	סה"כ נזרע
401 ק"ג	528 ק"ג	530 ק"ג	667 ק"ג	יכול לדונם גולמי
127 ק"ג	176 ק"ג	168 ק"ג	228 ק"ג	יכול לדונם סיבים
\$ 275	\$ 420	\$ 373	\$ 538	סה"כ הכנסות לדונם
\$ 291	\$ 308	\$ 334	\$ 396	סה"כ הוצאות לדונם (כולל ביטוח שער)
\$-(15)	\$ 112	\$ 39	\$ 142	רווח (הפסד) לדונם

חברי הוועדה התייחסו לנתונים התמחירים המובאים בתימצות בטבלה לעיל, ושמעו ניתוח מקיף על הסיבות לתוצאות אלה.
כותנה בית, הסיבות העיקריות:

1. סיבות אובייקטיביות - א. מצב אקלימי לא יציב שגרם לירידת היבול ולטיב הסיבים. עקב זאת ירדו ההכנסות בכ- 15%. ב. ירידת מחירי הכותנה בשווקי העולם.
2. סיבות מיוחדות - תוספת שטח של כ- 700 דונם קרקע בתולה אחרי הכשרה כבדה, ואין לצפות לאותה רמת יכולים המתקבלים בשטחים שעובדו מספר שנים וקיבלו דשנים מתאימים.

כותנה חולה הסיבות העיקריות:

1. סיבות אובייקטיביות של אקלים בכל השטחים בארץ.
2. סיבות מיוחדות - בעיות השתלטות על עשבים ומשטר השקאה - משקל נמוך של הלקטים - טיב הסיבים.

בסיכום העונה שהתקיים עם מדריך הכותנה, שמע הצוות הצעות לשיפור המצב בשטח החולה ויש לקוות כי המסקנות המקצועיות ייושמו בעונה הנוכחית.
חברי הוועדה הביאו דאגה למצב הענף המהווה מנוף מרכזי של החקלאות במשק.

2. שכירת אדם מבחוץ לעבודות תחזוקה בבנין

הוחלט להעסיק לתקופת נסיון איש מבחוץ, שיוכל לענות על צרכים רב גווניים, שיאפשרו להתחיל בהחזקה מסודרת של המבנים הקיימים, מבלי להתחרות בבניה החדשה. בתום תקופת הנסיון יובא הנושא לדיון מחודש בוועת המשק.

3. אשכוליות אדומות

במסגרת אישור משרד החקלאות לגליל העליון לטעת 1,000 דונם אשכוליות אדומות, קיימת אפשרות לקבל אישור לטעת 100 דונם במשק. היגשנו בקשה וקיימת סבירות שנקבל אישור. רכז המשק העלה את השאלה: האם כדאי לשקול אפשרות של נטיעה בבית וכך להכין עצמנו לתחלופה לדרוז, אם נשקול פעם החלפת שטחים לקראת ריכוז כל האדמות בסביבת הבית. סיבה שניה - בדיקות הקרקע בשטחים שאפשר להכשירם, כלומר, נוסף למשבצת, מראים התאמה. חברי הוועדה הביעו ספיקות בנושא וביקשו לבחון אפשרות הרכבה על האשכוליות הלבנות בדרוז. רכז המשק הבטיח להביא תחשיב של שתי האלטרנאטיבות לדיון נוסף, לפני שתיפול ההכרעה בנדון.

דו"ח משיבת המזכירות מיום 11.4.85

נכחו: יעל ש', ישראל א', ג'וני פ', יצחק ע', שוש ס', עפרה מ'.
נעדרו: מיכאל ד', גדי ע', דודו פ'.

1. עבודתה של בת-שבע מ' במרפאת כפר-הנשיא (מוזמנים: בת-שבע מ', יעלי ו', ו' בריאות
שושנה ש', לבי ו', סימון ש', יניתה נ'

סוכם שבת-שבע יוצאת היום, אפריל 1985 מן המרפאה.
כשתרצה לחזור כעבור כמה שנים, העניין ידון לפי התנאים שיוצרו אז במרפאה ובאוכלוסית
כפר-הנשיא.

לקראת האסיפה בעניין לימודים ארוכים (שנה ומעלה)
הערה: דיון על לימודים קצרים או/וחלקיים יתקיים בנפרד.

אנו מביאים להלן חומר רקע וכן את רשימת הבקשות החדשות לשנת תשמ"ו (המתחילה באוקטובר 1985)

(א) מסלימים בתשמ"ה

אביבה א. - צרפתית והוראת אנגלית
 גליה ג. - חינוך מיוחד
 לאה כ. - מטפלות
 אורי ג. - הנדסאות מחשבים
 רונה - תואר בלשון עברית והוראת תולדות עם ישראל
 דליה ו. - הסמכה להוראה
 רמי ג. - מכינה
 פיל ג. - צילום ומחשבים
הערה: חלק מחברים אלה יצטרפו להשלים את לימודיהם בתשמ"ו, אך לא בלימודים מלאים.

(ב) ממשיכים בתשמ"ו לימודים שכבר אושרו בשנים קודמות

דורית נ. - פיזיותרפיה (עוד שנה)
 דינה ר. - הנדסאות חקלאית (עוד שנה)
 דוד ד. - חקלאות (עוד שנה)
 רונן י. - הוראת ספרות (עוד שנה)
 שולמית פ. - הנדסאות מחשבים (עוד שנה)
 לילה ב"א - תרפיה באמנות (עוד שנה - חלקי)
 קרול ב. - פסיכולוגיה (עוד כשנה וחצי - חלקי)
 ורדה ו. - צילום (עוד כשנתיים)
 אפרת א. - הוראת מתמטיקה (עוד שנתיים)
 דניה כ. - הוראת אומנות (עוד שנתיים)
 שרה מ. - הוראת מחול (עוד 2-3 שנים)
 אמיר נ. - הנדסה (עוד 3 שנים)
 רותי ע. - הנדסאות-אדריכלות (עוד שנתיים)

בקשות חדשות לאישור האסיפה

אורה נ. - מכינה (שנה)
 מיכל ס. - מכינה (שנה)
 גבי א. - תיכונניה (שנה)
 מרים כ. - הנדסאות (מכינה+שנתיים)
 סימון ש. - צורפות פיסולית (שנה)
 לני י. - מחשבים+לימודים אישיים (שנה)
 עירית ג. - שיננית לא סופי
 שריטה ס. - דוקטורט וכשנה וחצי - חלקי
 טוטסי ע. - אחות (4 שנים - לא סופי)
 יעל סלע - היסטוריה (3 שנים - בבירור עם כברי)

הערות - לא כל הפרטים הנוגעים לבקשות הנ"ל התבררו סופית. גם אם כל הבקשות תתממשנה בסופו של דבר, במספר הלומדים בפועל לא יחול שינוי משמעותי לעומת שנה תשמ"ה.
 פרטים נוספים יימסרו באסיפה.

לאחר שהבקשות נדונו ואושרו בוועדת כוח-אדם, ועדת השתלמויות מבקשת את אישור האסיפה לכל הבקשות, תוך ידיעה שחלקן אולי לא יתממש.

ועדת השתלמויות

נא להביא דף זה לאסיפה בנדון!

19th April, 1985

NEWS OF THE WEEK

That really was a lovely party Mrs Solomon organised for us, and the thought behind it was very sweet. If you want a copy of the poem Mr Friedlander read, it appears (in English) in "Divrei Hakfar" this week with a Hebrew translation, by Eric Erenberg.

Have you noticed our sheep bleating in French lately? That is because they are beingsheared by a couple of French sheep-shearers who have arrived to help with the tremendous amount of work involved in relieving all our sheep of their winter coats. Altogether it's lively down there, with masses of new lambs milling around, and adding their soprano bleats to the general cacaphony.

Holocaust Day was as usual marked by a moving ceremony . This was organised, as it has been for the last few years, by the teen-agers of the kibbutz - a fact which gives me a great deal of satisfaction.

This is a busy season for most of the agricultural workers. The chicken houses have just received a new batch of 91,000 (!) chicks. They are so thick on the ground that you can't move in there without treading on them. And of course the cotton people are exploiting all daylight hours to get the seeds into the ground before it gets too dry, and even so they have to start irrigating immediately. The new self-propelled sprinkler is already in action.

By the time you get your next newsletter, we should be welcoming Ilan and Alison and the children, back from Australia .

We wish Mrs Phillips and Mr Gilmore a Speedy recovery.

And now, some preliminary information about Independence Day celebrations. (It's worth checking up on the notice-board before Thursday, thought).....

WED.EVENING: 20.00 Short ceremony on the lawn, followed by dinner in the Chadar Ochel.

21.00 Dancing under the stars (the parking lot)

22.30 Sing-song and refreshments in the Moadon.

THURSDAY: 10.00-12.00 Sports for the kiddies (sorry no "Luna Park" this year)

14.30-19.00 General Sports Day

19.30 Picnic on the lawn.....

In the meantime

SHABBAT SHALOM

Inge

HAPPY BIRTHDAY

- 21.4. Irene Shein
Dror Agmon
Shmuel Epstein
Gershon Mader
- 22.4. Natan Epstein
Yigal Neimark
Moirra Gruenberg
- 23.4. Rona Engelsberg
- 24.4. Nicole Easton
- 25.4. Natalie Strubel
- 27.4. Mrs Jane Engelsberg

HAPPY ANNIVERSARY

21.4. Naomi & Benny Forster

To Annette & Chaimke *****
on the birth of their granddaughter
daughter to Miriam & Michel *****

and to

Jack Carabok *****
on the birth of his
grandson
son to Brenda & Nissim *****

יום העצמאות תשמ"ה

מאפלה לאור גדול - הדלקת נרות.

אנחנו

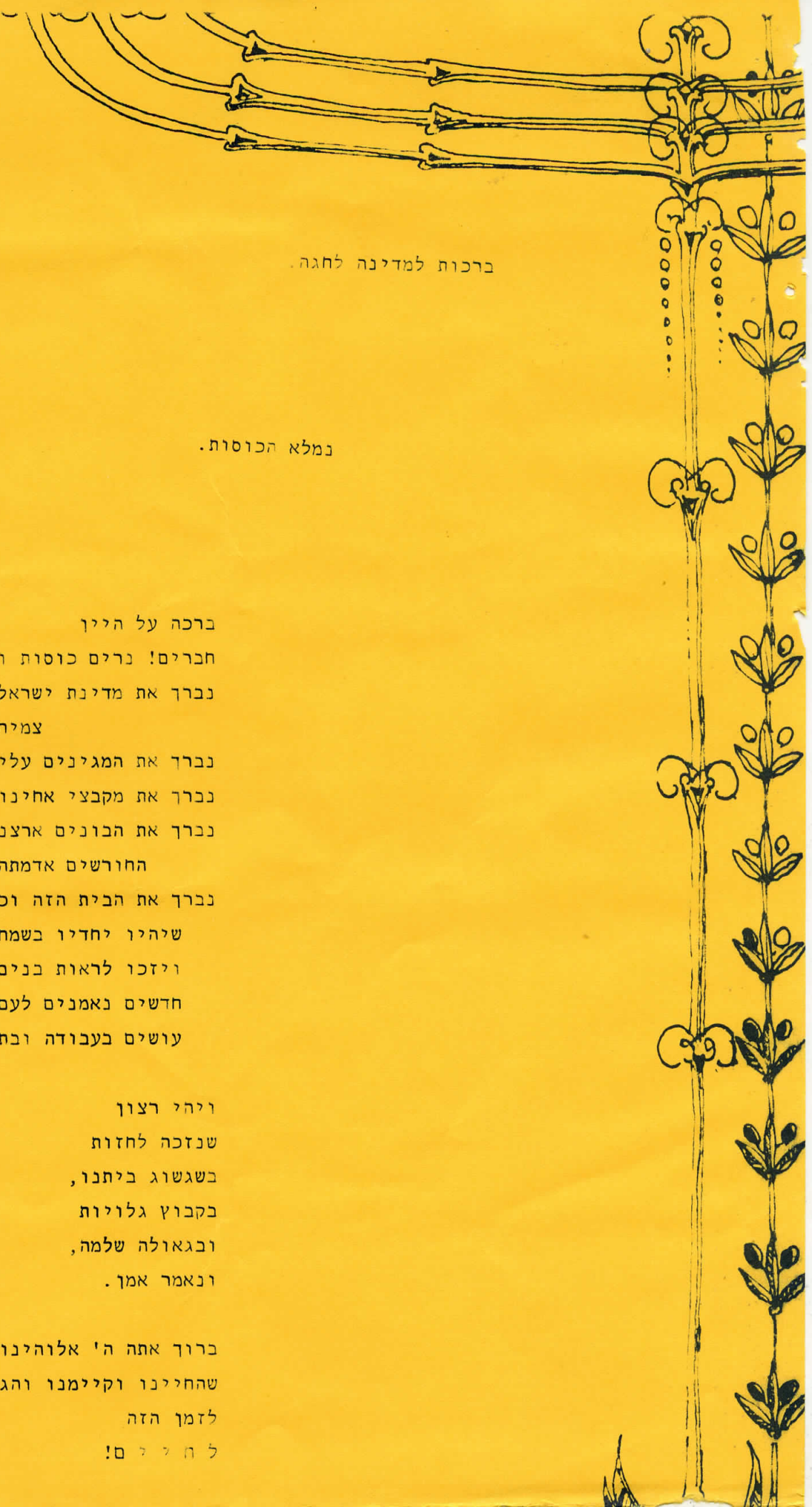
נבנה ארצנו, ארץ מולדת,	נקים, נלכה יחד קדימה,
כי לנו, לנו ארץ זאת.	נוסיפה כח, עז נביר
נבנה ארצנו, ארץ מולדת,	נקים נלכה יחד קדימה,
זה צו דמנו, זה צו הדורות.	תקנת עם נצח דרכנו תאיר.
נבנה ארצנו, על אף כל מחריבנו,	כלנו אנו - דגלי מחנה פוסע,
נבנה ארצנו בכח רצוננו,	כלנו אנו - צלילי שיר-דרור בוקע
קץ עבדות ממארת,	צליל מלכ פצוע,
אש חרות בוערת,	גיל בלתי ידוע,
הוד תקנה מזהרת	שביל עיד לא קבוע
בנו וסעירו הדם	בנו וסעירו הדם,
צמאי חרות	ובצעד און
קוממיות,	ובטחון
נצעד בעז לקראת שחרור העם.	נצעד בעז לקראת שחרור העם.

מלים: א. לוינסקי
לחן: מ. ביק

מאפלה לאור גדול - הדלקת 37 הנרות

- נר 1 - אברהם אבינו - לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך.
- נר 2 - יציאת מצרים - ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים.
- נר 3 - ויאמר ה' אל יהושע: ועתה קום עבור את הירדן הזה אתה וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נותן להם לבני ישראל.
- נר 4 - השופטים - ותשר דבורה ביום ההוא לאמור כן יאבדו כל אויביך ה' ואזהביו כצאת השמש בגבורתו.
- נר 5 - שאול המלך - ויאמר שמואל אל כל ישראל: הנה שמעתי בקולכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך עלמכם מלך.
- נר 6 - דוד המלך - ודוד יפה עיניים הוא רועה בשושנים. הכה שאול באלפיו ודוד ברבבותיו בן ישי חי וקיים.
- נר 7 - אז אמר שלמה... ויקם ה' את חברו אשר דבר, ואקום תחת דוד אבי ואשב על כסא ישראל...
- נר 8 - הנביאים שקמו לישראל ויהודה הוכיחו את העם ונחמיהו: ויהודה לעולם תשב וירושלים לדור ודור.
- נר 9 - גלות וחורבן: ובחודש החמישי בשבעה לחודש בא נבוזראדן רב טבחים עבד מלך בבל לירושלים ואת חומות ירושלים סביב נתצו... ואת יתר העם הנשארים בעיר... הגלה נבוזראדן רב טבחים.
- נר 10 - ובשנת אחת לכורש מלך פרס ויעבר קול בכל מלכותו: ... מי בכם אכל עמו יהי אלוהיו עמו ויעל לירושלים אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלוהי ישראל.
- נר 11 - עליית עזרא ונחמיה - הם מחדשים קוממיות מדינית ואמנה רוחנית.
- נר 12 - שלטון היוונים וירושיהם בארץ ישראל.
- נר 13 - יהודה המכבי פורק עול יוון וקורא: הנה נגפו אויבינו - בעלה לטהר את המקדש ולחנכו.
- נר 14 - הרומאים מחריבים את הבית השני: מקדשנו שמש ומזבחנו נהרס והיכלנו חרב ונבחנו שבת ושירנו נאלם.
- נר 15 - אלעזר בן יאיר אל אנשיו במצדה: על כן תמותנה נא נשינו בטרם נטמאו, ימותו נא בנינו בטרם טעמו טעם עבדות. ואחרי כן נגמול איש לרעהו חסד גיבורים. ומה טוב ומה יפה יהיה בנשאנו את חירותנו אלי קבר.

- בר 16 - חכמי יבנה מחדשים הנהגה רוחנית בארץ.
- בר 17 X - בר כוכבא בהשראת רבי עקיבא מורד^ה ברומאים
- בר 18 - התנאים בארץ ישראל מנהיגים ויוצרים את המשנה, והאגדה אומרת: מימות משה ועד רבי (יהודה) לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד.
- בר 19 - היצירה הרוחנית וההנהגה עוברת לגולה. זהו בר התלמוד, בר הרמב"ם ובר הקהילה ומוסדותיה.
- בר 20 X - הוא גרם של יהודים אשר בכל הדורות נתנו נפשם ומתו על קידוש השם.
- בר 21 - המקובלים שעלו וישבו בצפת שרו:
- התנערי מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך עמי, התעוררי התעוררי כי בא אורך.
- בר 22 - בר הכמיהה לציון: וקרב פזורינו מבין הגויים ונפוצותינו מירכתי ארץ.^{קנט}
- והביאנו לציון עירך ברינה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם.
- בר 23 X - חיפוש דרך לעצמאות. משה הס כותב: מה שעלינו לעשות כעת לתחיית לאומיותנו הוא ראשית כל לחזק בנו את האמונה בתקומתנו המדינית ולעוררה מתרדמתה בכל מקום שהא
- ישנה.^{נד}
- בר 24 - הרצל חוזה המדינה: אם תרצו אין זו אגדה
- בר 25 - משה מונטיפיורי: אני חפץ מאד לשלוח אנשים מחוץ לארץ אשר ילמדו את יהודי ארץ הקודש את עבודת האדמה, מטע הגפנים והזיתים וצמר גפן ותותים.
- בר 26 X - הפוגרומים ברוסיה גרמו להגירה גדולה וראשית העליות לארץ.
- בר 27 - הוא בר הבילויים שהצהירו: מטרת החברה היא תחיה מדינית, כלכלית ולאומית רוחנית של נעם העברי בסוריה ובארץ ישראל.
- בר 28 - בר הנדיב הידוע הכרות רוטשילד.
- בר 29 X - העלייה השנייה - איזה מין בני אדם משונים...
- בר 30 - נוסד ארגון השומר שסיסמתו: בדם ואש יהודה נפלה, בדם ואש יהודה תקום.
- בר 31 - ייסוד דגניה

ברכות למדינה לחגה.

נמלא הכוסות.

ברכה על היין
חברים! נרים כוסות ונאמר
נברך את מדינת ישראל, ראשית
צמיחת גאולתנו.
נברך את המגינים עליה, תחזקנה ידיהם.
נברך את מקבצי אחינו מארבע כנפות הארץ.
נברך את הבונים ארצנו,
החורשים אדמתה והעובדים בסדנותיה.
נברך את הבית הזה וכל אשר בו,
שיהיו יחדיו בשמחה ונחת כאחיה ושתוף,
ויזכו לראות בנים ובני בנים ועולים
חדשים נאמנים לעם, למדינה ולמרשתם,
עושים בעבודה ובתורה.

ויהי רצון
שנזכה לחזות
בשגשוג ביתנו,
בקבוץ גלויות
ובגאולה שלמה,
ונאמר אמן.

ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגיענו
לזמן הזה
לחיים!